

С Т А Н О В И Щ Е

от проф. д-р Надка Стефанова Костадинова
Тракийски университет – Стара Загора

Научна специалност: „Икономика и управление“ (селско стопанство, ветеринарномедицинска дейност, управленско счетоводство)

Относно: Конкурс за професор по професионално направление 3.8. „Икономика“, Научна специалност „Икономика и управление /Екоикономика/“ в УНСС

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Икономика на природните ресурси“, Бизнес факултет на УНСС съгласно Решение на АС № 8/13.12.2017 год., ЗРАСРБ и Правилника за организацията и провеждането на конкурси за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в УНСС, Заповед № 182/02.2016 год. на Ректора на УНСС.

Участвам в състава на научното жури по конкурса като външен член съгласно Заповед № 675/16.02.2018 год. на Ректора на УНСС.

2. Информация за кандидата в конкурса

Единствен кандидат по конкурса е доц. д-р Албена Тодорова Краева – Митева. Тя е завършила ВИИ „К. Маркс“ през 1987 год. с образователно-квалификационна степен „Магистър по аграрна икономика“. От 1987 г. до 2001 год. последователно работи като специалист „Маркетинг и продажби“ във фирма „Интко, София“ и сътрудник към Търговски отдел на Британското посолство. На свободна докторантура е зачислена към катедра „Агробизнес“ на УНСС, като през месец ноември 1999 г. и е присъдена ОНС „Доктор“ по научна специалност „Икономика и управление/по отрасли/“ – Диплома № 26532 от 21.02.2000 год. от ВАК.

През 2001 г. д-р Албена Митева е избрана за асистент към катедра „Агробизнес“ на УНСС и последователно като асистент, главен асистент преподава по учебните дисциплини „Аграрен мениджмънт“, „Бизнес поведение“, „Управление и икономика на ХВП“, „Малък и семеен агробизнес“ със студенти от специалност „Аграрна икономика“.

През 2007 г. е избрана за доцент по научна специалност 02.05.18 „Икономика и управление“ и води лекции и семинарни занятия със студенти от специалностите „Екоикономика“ и „Аграрикономика“ – бакалавърска и магистърска степен.

Доц. д-р Митева участва в разработването на 10 научни проекта (9 университетски и 1 на Европейския социален фонд). Ръководител е на един университетски проект.

Кандидатът за академичната длъжност „Професор“ владее в различна степен 4 чужди езика (английски, испански, руски и френски). Член е на Факултетния съвет на Бизнес факултета и на Балканската екологична асоциация.

3. Изпълнение на изисквания за заемане на академичната степен „професор“

3.1. Изпълнение на количествените изисквания

Доц. д-р Митева е представила документи и публикации, които формират в картата за изпълнение на количествените изисквания обща оценка от 1391.6 точки при

минимално необходими 600 точки. Има преизпълнение на отделните показатели свързани с научно-изследователската дейност както следва:

Има публикувани осем броя монографични разработки, от които един самостоятелен монографичен труд и една самостоятелна студия.

Публикувала е три учебника, от които един самостоятелен и участва в разработването на 35 броя статии и 29 броя научни доклади.

- „Участие в научно-изследователски проекти“ при минимален праг от 10 точки са постигнати 50.

- „Участие в конференции в страната“ при праг 20 точки са постигнати 76.7 точки от участие в 19 конференции.

- „Участие в конференции в чужбина и страната, организирани от международни организации“ – при праг 20 точки са достигнати 35.6 точки от общо 10 доклада.

- Публикувани монографии и студии – съответно 160 т. е минималния праг, а достигнатото изпълнение е 301.6 точки /от общо 8 монографии и една студия/.

- Публикувани „Научни разработки в индексирани научни списания и в други специализирани издания“ – при минимален праг от 230 точки са достигнати 235 точки. /от едно индексирано заглавие Scopus и 9 броя други специализирани и индексирани издания/.

- „Публикувани статии в издания с редакционна колегия“ при минимален норматив 50 точки са достигнати 199.9 точки /от общо 25 броя научни статии/.

- Цитируемост – при минимален норматив 20 точки са достигнати 48 точки /от общо 24 установени цитирания и упоменавания от други информационни системи и 1 установено цитиране от Thomson Reuters .

Рекапитулацията на количествените показатели показва, че научната продукция на кандидата достига и превишава утвърдените изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ по чл. 19 и чл. 26 от Правилника за приложение на ЗРАСРБ по отношение реализирани изследвания и постигнати творчески постижения.

3.2.Изпълнение на качествените изисквания

Доц.д-р Албена Митева има непрекъснат над 16 годишен преподавателски и научно-изследователски стаж. Тя прилага в изследванията си съвременни научни подходи и методи в областта на агробизнеса и зелената икономика.

Знанията и компетенциите ѝ са придобити от участие за изготвяне на становища, експертни оценки и анализи на Областни стратегии и на общински планове за развитие . (на област Враца 2005-2015г., област Сливен – 2005-2015 г., община Горна Оряховица 2007-2013г.), както и на бизнес проекти за създаване на болнично заведение – МБАЛ „Здравето 2009 -2015г.“ Притежава организационни и управленски способности за екипна работа, свързани с ръководство и участие в разработване на съвместни проекти.

Доц.д-р Митева има разработени и внедрени на високо ниво нови учебни програми за обучение на студентите по двете квалификационни направления, преподавани в катедрата по учебните дисциплини: „Икономика на околната среда и природните ресурси“, „Управление на екологични конфликти“, „Екология и устойчиво развитие“, за ОКС „Бакалавър“, преподавани на български и английски език и „Екобизнес“ за ОКС „Бакалавър“, на български език. За ОКС „Магистър“ - „Мониторинг и оценка на екосистемните услуги“ и „Организационно поведение“ на български език.

Оценката ми за образователния и научен статус на доц.д-р Митева, е че той напълно отговаря на изискванията на чл.29 от ЗРАСРБ, съгласно чл.15, ал.1 от ЗРАСРБ и чл.60, ал.3 от ППЗРАСРБ, както и на съответствието между тематиката на научната продукция и професионалното направление на специалността на обявения конкурс.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Доц.д-р Митева е редовен преподавател към катедра „Икономика на природните ресурси“ с дългогодишен непрекъснат трудов стаж. Преподава в двете специалности на катедрата - „Аграрна икономика“ и „Екоикономика“ в бакалавърска степен по 8 учебни дисциплини и по 3 в магистърската степен на обучение.

Годишната учебна натовареност за последните пет учебни години при бакалавърската степен на обучение по учебни часове приведени към упражнения са по години между 210 и 300 учебни часа /средно за петте години 254 аудиторни часа, от които 246 часа на английски език/. При ОКС „Магистър“ средногодишната натовареност е 96 часа за същия период на български език.

От представените документи по конкурса е видно, че доц.Митева се очертава като водещ преподавател на специалността „Екоикономика“ по учебната дисциплина „Икономика на околната среда и природните ресурси“ „Екобизнес“, „Ресурсен мениджмънт“ и „Управление на екологични конфликти“, които преподава на български и английски език.

Учебникът и учебното помагало „Екология и устойчиво развитие“, по които се преподава на студентите, са разработени от нея на високо равнище.

Оценявам учебно-педагогическата дейност на доц. Митева като напълно отговаряща на изискванията за присъждане на академична длъжност „Професор“. Налице е необходимото покритие между изискванията на конкурса и учебно-преподавателската компетентност на кандидата.

5. Кратка характеристика на представените научни трудове.

За участие в конкурса кандидатът представя общо 76 броя публикации, в т.ч.:

- Монографични издания – 9 броя, в т.ч. 1 самостоятелна монография, на една монография е първи автор, на една - втори и на шест - трети съавтор.
- Статии, отпечатани в научни списания с редколегия – 9 броя, в т.ч. 5 броя самостоятелни, на 1 статия - първи автор, на една - втори, и на две - трети.
- Списания, индексирани в Scopus – един брой, самостоятелна публикация.
- Статии в специализирани научни списания – 25 броя, в т.ч. 16 – самостоятелни; в 2 – първи автор и в 7 – втори автор.
- Доклади представени на научни конференции в чужбина и в страната, организирани от международни организации – 29 доклада, в т.ч. 11 са самостоятелни, на 4 броя е първи автор, на 9 броя е втори и на 4 броя е трети.
- Учебници и учебни помагала – 4 броя, в т.ч. 3 учебника. На един учебник е самостоятелен автор и на два е втори автор. На учебното помагало е първи автор.

От общия брой публикации 12% са монографии, 46% са статии, отпечатани в научни списания с редакционна колегия, 38% са доклади представени на научни конференции и 4% са учебници и учебни помагала.

Представената за рецензиране научна продукция на кандидата значително превишава изискванията по количествени и качествени показатели и напълно отговаря на условията за заемане на академичната длъжност „професор“.

Изследователската дейност на доц.д-р Митева се групира в следните основни научни направления:

- Екология и устойчиво регионално развитие – 33 публикации, в т.ч. 5 броя самостоятелни или 15.2% от всички.
- Аграрен мениджмънт и малък и семеен агробизнес – 21 бр публикации, в т.ч. 4 самостоятелни или 19.4%.
- Социално развитие и кооперативни организационни форми в аграрния бизнес – 23 броя публикации, в т.ч. 5 броя самостоятелни или 21.7%.
- Зелена икономика и зелени работни места – общо 12 броя публикации, в т.ч. 7 самостоятелни или 58.3%.

Видно е, че основно място в научно-изследователската дейност на доц.д-р Митева заемат публикациите от първото научно направление „Екология и устойчиво развитие“, следвано от проблемите на „Аграрния мениджмънт“ и от „Социално развитие и кооперативни форми в аграрния бизнес“.

Монографията „Възможности на зелената икономика за развитие на устойчиво производство на грозде и вино в България“, може да се оцени като оригинално по своя характер научно изследване, резултатите от което имат определен приложен характер, свързан с оценката на възможностите за създаване на зелена заетост и за увеличаване на биологичното производство на грозде и вино, както и за екологично развитие на лозаро-винарския сектор.

Високо оценявам участието на кандидата в колективните монографични разработки.

Интерес представлява монографията „Изследване потребностите от провеждане на социален одит и прилагане на стандарти за социална и екологична отговорност в България“, която също е оригинално изследване, резултатите от което имат не само научно, но и определено практическо приложение.

В научно-изследователската дейност на доц.д-р Митева има последователност, логичност, приемственост и научна конкретност. Тя демонстрира способност и умения за систематизиране и критично осмисляне на теориите и методическите подходи в изследваната научна област, за ясно дефиниране на проблемите и формулиране на насоки за решаването им.

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидата.

Изброените теоретични, методически и приложни приноси групирам по отделни научни направления към които се отнасят научните разработки на кандидата, както следва:

По първото научно направление – „Екология и устойчиво регионално развитие“ с номера от списъка на публикациите П.1.3., П.2.3., П. 2.4., П.2.5., П.2.6., П.2.7.1.,2., 3.

Разкриват се и се доразвиват научните основи на устойчивото екологично развитие на земеделието и на биологичното производство на екологични продукти. Разработените теоретични обобщения могат да се приложат като научна основа за изследване на управлението на устойчивото екологично развитие.

Разработени са методическите основи и конкретни методически решения за анализ и оценка на производството на биологични продукти и критериите и индикаторите за анализ на състоянието и проблемите на лозаро-винарския сектор.

Разработени са и конкретни предложения за разширяване на екологичните проблеми в регионите и за повишаване конкурентноспособността на екологични продукти.

Разкриват се връзките между успешното разрешаване на екологични конфликти и възможностите за постигане на устойчиво развитие на агробизнеса и регионите.

По второто научно направление – „Аграрен мениджмънт и малък и семеен агробизнес“ с номера от списъка на публикациите I.1.3., П.2.3, 4, 5, 6., П.2.7.2., П.2.7.3.

Обосновават се възможности за ускорено развитие на селските райони на основата на подобряване на връзките между моделите на земеделие и възможностите за регионално развитие.

Изяснява се ролята на мултифункционалния модел на земеделие за развитие на селските райони и възможностите и резултатите от сдружаване на бизнес организациите. Приемам за *принос* доразвитието на теорията, свързана с изследване връзките между мултифункционалността и устойчивото развитие на агробизнеса.

Методически приноси са предложените специфични показатели и методически решения за установяване на устойчивото развитие на агробизнеса и селските райони,

както и формулираните в тази връзка изводи и перспективи за развитие на аграрните структури в българското земеделие. Част от тези разработки могат да намерят приложение при усъвършенстване на нормативната уредба, свързана с диверсификацията и мултифункционалното развитие на българското земеделие.

По третото научно направление „Социално развитие и кооперативни организации в агробизнеса“ с номера от списъка на публикациите П.1.3., П.2.3, 4, 5, 6.

Разкрити са връзките в теоретико-методологичен план между необходимите предпоставки за създаване и развитие на селскостопанските райони, опазване на природните ресурси чрез ускорено прилагане на стандарти за социална и екологична отговорност и активното участие и целенасочени действия на заинтересованото местно население. Доразвити и обогатени са методическите основи за усъвършенстване на кооперативните организации като социални предприятия в условията на прилагане на стратегията Европа 2020.

Като *принос* в това научно направление са формулираните насоки и предложения за подобряване методиката за подготовка на стратегиите за развитие на селските райони и на тази основа за ускоряване развитието на районите, работещи при неблагоприятни природни условия.

По четвъртото основно направление „Зелена икономика и зелени работни места с номера от списъка на публикациите П.2.3., П. 2.4., П.2.5., П.2.6., П.2.7.2., П.2.7.3.“

Представени са адекватни методически решения за изследване и анализ на зелените работни места, както и за прилагане на добри практики за ускоряване на процеса на екологизация на отделни водещи икономически сектори на страната.

Разработените методически и практическите решения с успех се прилагат в учебния процес при студентите.

Може да се обобщи, че доц.д-р Митева има качества на утвърден учен и изследовател. Нейните публикации допринасят за разширяване на приложното поле на методологическите и методическите постижения в областта на екоикономиката, в широката практика и в учебния процес.

7. Основни критични бележки и препоръки

Извършеното проучване на научните трудове на доц.д-р Албена Митева ми дава основание да обобща, че в тях няма допуснати съществени пропуски, неточности или противоречия. Ще си позволя да отправя една препоръка към кандидата, а именно в бъдещата си дейност като учен, да разшири самостоятелното си участие и ръководство на научни проекти.

8. Заключение

Представената научна продукция и учебно-педагогическа дейност на кандидата, напълно отговаря на изискванията за академична длъжност „Професор“ съгласно ЗРАСРБ. В научните трудове се съдържат значителен брой научни и научно-приложни приноси с висока значимост за науката и практиката. Доц.д-р Митева удовлетворява и допълнителните качествени и количествени изисквания на УНСС за заемане на академична длъжност „Професор“.

С пълна убеденост предлагам на уважаемите членове на научното жури да гласува положително, доц.д-р Албена Тодорова Краева-Митева да бъде избрана и утвърдена от Факултетния съвет на Бизнес факултета на УНСС за заемане на академичната длъжност „професор“ по научна специалност „Икономика и управление /Екоикономика/“

19.04.2018г.

Рецензент.....
/проф. д-р Надка Костадинова/